

Szerkesztői kommentár

A krónikus betegségek kimenetelében központi szerepet játszanak a társbetegségek és a megfelelő gyógykezelés. Ez az állítás különösen igaz olyan komplex betegség esetében, mint a cukorbetegség. A társuló betegségek és a nem megfelelő kezelés súlyosan veszélyezteti az egyén általános egészségi állapotát, ami cukorbetegségben szenvedők esetében azt jelenti, hogy növekszik a korai halálozásukat okozó, például vascularis szövődmények kockázata, de egyúttal nő azon egyéb eltérések kialakulásának kockázata is, amelyek a betegek életminőségét jelentősen rontják.

A diabetes és a csont- és kötőszöveti betegségek együttes előfordulása igen gyakori és nem véletlen. Az osteopenia korán megjelenik a diabeteses anyagcsere-zavar kialakulásakor.

A csont ásványianyag-tartalma változik úgy 1-es, mint 2-es típusú cukorbeteggekben. A diabeteshez társuló szövődeményekkel együtt ez a változás különösen elősegíti a csonttörések számának emelkedését (egyes antidiabetikus gyógyszerek is csökkenthetik a csontképződést és az ásványianyag-tartalmat), következményes regionális osteopeniát, mozgáskorlátozottságot okozva.

Az utóbbi évek vizsgálataira arra is fényt derítettek, hogy nemcsak a zsírszövetből származó faktorok, hanem a csontanyagcsere is részt vesz a normális homeosztázis fenntartásában. A csontszöveti változások előre jelezhetik például a vascularis szövődmények kialakulásának valószínűségét.

A Semmelweis Egyetem II. Belgyógyászati Klinika és a Diabetológia és Anyagcsere Alapítvány 2010. október 5-én rendezett közös konferenciáján *dr. Vulkusz Zsuzsa* klinikai főorvos és *dr. Ruzicska Éva* tartottak nagy érdeklődéssel kísért előadásokat a csontanyagcsere változásairól diabetesben, és annak klinikai következményeiről. Előadásaik alapján kaptak felkérést az *Orvosi Hetilap* szerkesztőségétől, hogy a témakörben jártas társszerzőkkel együtt számoljanak be a legfontosabb korszerű ismeretekről.

A rákkockázat és a cukorbetegség kapcsolatának jelenlegi ismereteiről onkológus szakember – *dr. Rosta András* osztályvezető főorvos – tartott előadást a konferencián. Kérésünkre az onkológus szemszögéből írt lényegre törő közleményt az *Orvosi Hetilap* jelen tematikus számába.

Dr. Holló Gábor professzort a diabeteses neovascularisatio és szekunder glaucoma ismertetésére kértük fel. Erről a gyakran jelentkező, de szakmai körökben viszonylag ritkán ismertett betegségről kapunk a professzor kiváló közleményében részletes (okok, patológia, kezelési lehetőségek stb.) tájékoztatást.

A cukorbetegség számos szövődményei közül kiemelendő a diabeteses láb szindróma és a diabeteses talpi fekély. A talpi fekély jelenléte jelentősen emeli az amputáció kockázatát diabetes mellitusban. A cukorbetegség talaján kialakult talpi fekély kóroki alapjaira, a mai kezelési módokra, a jövő terápiás próbálkozásaihoz kapunk betekintést *dr. Szabad Gábor* osztályvezető dolgozatát olvasva. A gyönyörűen illusztrált közlemény utolsó részében az olvasó megismerheti a megelőzés módszereit és azok jelentőségét is. Egyetérthetünk azzal a véleményével, hogy „sebkezelő centrumok, többszintű oktatás, megfelelő szűrőprogramok és kezelési algoritmusok bevezetésével lehetőség nyílna az amputációk számának jelentős csökkentésére hazánkban”.

Ez utóbbi két közlemény társulása blokkunkhoz nem véletlen: a Semmelweis Egyetem II. Belgyógyászati Klinika és a Diabetológia és Anyagcsere Alapítvány október első keddjén – immár több mint egy évtizede – tartott rendezvényeinek témája mindig a diabetes és társbetegségeinek kapcsolata.

Somogyi Anikó dr.
egyetemi tanár, a lapszám szerkesztője